

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 7C/320/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512210511
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3512210511.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom samosudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanému: Slovenská republika, v ktorej mene koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol o zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, nakoľko nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. XXXXXXX dlžníkom: N. T., H.. XX.XX.XXXX, a rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu majetkovej škody sumu vo výške 125,-Eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu vo výške 369,-Eur a trovy konania. Uviedol, že Okresný súd Nové Mesto nad Váhom nesprávne úradne postupoval, keď nerozhodol o jeho žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v konkrétnom exekučnom konaní v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, hoci vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na posúdenie a rozhodnutie súdu. Tvrdil, že súd rozhodol o žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie rozhodnutím o vydaní poverenia. V predmetnom konaní neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Žalobca nedisponuje rovnopisom príslušného exekučného titulu, ani rovnopisom príslušného návrhu na vykonanie exekúcie, ktorý by obsahoval vyznačený dátum doručenia súdu. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa žalobca v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza. Majetková škoda teda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. V tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému vynaložil 70,-Eur, na udržanie a správu informačného systému 40,-Eur, ďalej na administratívne spracovanie textov urgencií súdu, na publikačné výdaje spojené s urgenciami, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania vynaložil 15,-Eur. Celkom v období medzi podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej vynaložil márne 125,-Eur. Ďalej si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie

porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je takej intenzity, že má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu, pričom nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvenčnej povinného. Žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu včas a efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky s príslušenstvom, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá a preto bolo potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu. Na podporu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy ďalej uviedol dôvody: neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu vyvolal u členov riadiacich orgánov spoločnosti žalobcu a majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, ďalej bol spôsobený zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, strata zisku z realizovaného obchodu vyvolala hospodársku stratu, nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z doktríny prijatej ústavným súdom. Žalobca uskutočnil výpočet alikvótnym pomerom 55,32 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, teda 660,- Eur za rok. Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č.514/2003 Z.z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Žalovaný však do podania návrhu na žiadosť pozitívne nereagoval. Žalobca požiadal súd o deklaráciu porušenia práva žalobcu na súdnu ochranu, deklarovanie porušenia princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Súčasne vzniesol námietku zaujatosti a žiadal, aby nadriadený súd rozhodol o prikázaní veci inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci.

2. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 19.10.2012, č.k. 4NcC/330/2012-11 súd rozhodol, že pôvodná zákonná sudkyňa Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom Z.. K. Z.H. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp.zn.: 7C/320/2012.

3. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.11.2013 súd návrh žalobcu na prerušenie konania zo dňa 04.11.2013 zamietol. Voči tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie. Krajský súd Trenčín ako súd odvolací uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 26.05.2014 č.k. 7C/320/2012-81 súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu. Voči rozsudku podal žalobca odvolanie.

5. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 19.03.2020 súd opätovný návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

6. Uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 28.10.2020 č.k. 6Co/33/2020-149 bol Rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 26.05.2014 č.k. 7C/320/2012-81 zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že v spise sa nachádzala zápisnica z pojednávania, avšak iba jej prvá strana, pričom z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie mienil vo veci vykonať pojednávanie. Vzhľadom k tomu, že spis neobsahoval kompletnú zápisnicu z pojednávania, nemohol sa odvolací súd vypoariadať s odvolacími námietkami žalobcu týkajúcimi sa porušenia jeho procesných práv na tomto pojednávaní. Nebolo tiež možné ustáliť, či bol napadnutý rozsudok vyhlásený verejne. Úlohou súdu prvej inštancie preto bolo opätovne nariadiť vo veci pojednávanie, vec skutkovo i právne posúdiť a o veci rozhodnúť.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe poukázal na zmätočnosť podania, keď žalobca prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Tvrdil, že je nepravdivé a klamlivé tvrdenie, že žalobca nemá vedomosť o spisových značkách uvádzaných exekučných konaniach, pretože v týchto konaniach bol účastníkom konania. Nie je zrejmý ďalej ani titul nároku na náhradu škody, pretože namieta nezákonné konanie v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora, namieta nesprávny úradný postup v podobe prieťahov, ďalej uvádza aj rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo sa dá vysvetliť ako namietanie nezákonného rozhodnutia. Nie je teda zrejmé, či uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného

postupu z dôvodov prietáhov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Nie vo všetkých konaniach uvádza žalobca kroky, ktoré podnikol na odstránenie prietáhov v konaní, pričom žiadosť o informáciu o stave konania nie je možné považovať za riadny prostriedok, ktorý by smeroval k zabráneniu tvrdených prietáhov, neuvádza, či podal sťažnosť na zbytočné prietahy predsedovi okresného súdu alebo ústavnú sťažnosť. Všeobecný súd pritom v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, pretože túto právomoc má iba predseda súdu alebo ústavný súd. Ďalej žalovaný namietal, že dňa 23.4.2012 boli doručené žalovanému prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, v ktorých boli obsiahnuté aj žiadosti vo veciach, ktoré sú predmetom tohto konania. Návrhy na súd pritom žalobca podal už dňa 27.9.2012, teda pred uplynutím šesťmesačnej lehoty podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Ide preto o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca pritom napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadosti tieto nedoplnil, neuviedol dátumy, kedy sa dozvedel o škode, nepriložil doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, neuviedol, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prietahy, ústavné sťažnosti a nedoplnil doklady preukazujúce ohrozenie práv zánikom povinného, jeho insolvenčiou, stratou kontaktu s povinným a podobne. Žalovaný preto ako orgán príslušný na predbežné prerokovanie podaných žiadostí nepovažuje nárok žalobcu za predbežne prerokovaný. Žalovaný ďalej uviedol, že súdna prax už dávnejšie ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. S poukazom na príslušné zákonné ustanovenia preto 15 - dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule vo veciach, v ktorých bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná po 1.6.2011. I prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Pokiaľ mal ďalej nesprávny úradný postup spočívať v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tento postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom a nemôže ísť ani o škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím okrem iného je nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, čo v danom prípade nebolo splnené. Z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia a táto sa týka len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Nie je možné logicky predpokladať, že by bol zámer zákonodarcu určiť 15 dňovú lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. K tvrdenej existencii prietáhov v konaniach poukázal ďalej žalovaný na § 9 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013. Žalobca nepreukázal podanie sťažnosti na prietahy, existenciu právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, právoplatného rozhodnutia ESLP, či právoplatného rozhodnutia ÚS SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Otázku, či bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, je pritom kompetentný preskúmať len ústavný súd. Žalovaný ďalej uviedol, že pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (teda tri roky pred dňom, kedy boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku), pri každom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30 dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu exekútora pred dňom 23.4.2009, pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred 23.4.2009, pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty od doručenia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred 23.4.2009, vznáša námietku premičania. K otázke vyčíslenia škody ďalej poukázal na to, že žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. Na preukázanie vzniku škody by musel žalobca produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Žalobca ako poskytovateľ spotrebiteľských úverov musí nevyhnutne využívať informačný systém, ktorý využíva pre všetky pohľadávky, nielen tie, ktoré boli predmetom exekúcie. Požadovať preto paušálnu sumu za udržanie informačného systému je nesprávne a účelové. Od povinnosti riadne preukázať vznik a výšku škody žalobcu neodbreňuje množstvo podaných žalôb, ťažkosti pri jej vyčíslení a preukázaní, ani ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva, či dôverných informácií, teda skutočností, ktorými nesplnenie dôkaznej povinnosti odôvodňuje. K

uplatnenej nemajetkovej ujmy poukázal žalovaný na to, že vychádzať z paušálnej sumy 660,- Eur alebo 663,88 Eur v jednotlivých veciach je nesprávnou úvahou, pretože i ústavný súd vychádza vždy z okolností jednotlivého prípadu, predovšetkým z významu sporu pre žalobcu. Žalobca ďalej nevyužil možnosť podania sťažnosti predsedovi súdu, keď predseda súdu nemal možnosť zjednať prípadnú nápravu. Nie je možné ďalej prihliadať na tvrdené „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ členov riadiacich orgánov spoločnosti, pretože nároky uplatňuje právnická osoba a nie fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, pretože im priamo nevzniká žiadna škoda. Nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to i s poukazom na podnikateľskú činnosť žalobcu. Žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušenie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Žalovaný preto považuje konanie žalobcu za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže škoda mala vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej činnosti, pričom aj súdna moc musí pozornejšie skúmať podania žalobcu, a to návrhy na vykonanie exekúcie, súdy musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú a podobne, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom. S poukazom na charakteristiku príčinnej súvislosti medzi existenciou nesprávneho úradného postupu a vznikom škody alebo nemajetkovej ujmy žalovaný uviedol, že žalobcovi žiadna škoda postupom okresného súdu nevznikla. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., žiadal žalovaný žalobu zamietnuť, pričom si uplatnil náhradu trov konania.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 6Er/2680/2008, spisov oddelenia Spr, písomnými vyjadreniami strán sporu. Súd vec prejednal v neprítomnosti strán, ktoré boli na pojednávanie riadne predvolané. Žalobca žiadal, aby bola vec prejednaná v jeho neprítomnosti.

9. V prvom rade súd uvádza, že námietky žalovaného, ktorý považoval žalobu za zmätočnú z dôvodu, že v nej nie sú uvedené spisové značky exekučných podaní a nie je presne opísaný priebeh exekučného konania, nie sú dôvodné. Hoci sa žalobca obmedzil len na konštatovanie, kto bol povinným v exekučnom konaní a spisovú značku exekučného konania súdu neuviedol, bolo možné zo žaloby identifikovať, o aké exekučné konanie na súde ide. Jeho konanie teda nespôsobilo takú vadu, ktorá by spôsobila nemožnosť pokračovania v konaní. Rovnako abstraktné vyjadrenia žalobcu o tom, k akým konkrétnym priesťahom na súde došlo, keď sa žalobca obmedzil len na číselné vyjadrenie počtu dní, v ktorých malo dôjsť k priesťahom zo strany súdu, nemožno považovať za takú vadu, ktorá by mala mať za následok nemožnosť pokračovania v konaní, keďže súd mohol pri posúdení týchto tvrdení žalobcu vychádzať z pripojeného exekučného spisu.

10. Rovnako neboli dôvodné ani námietky žalovaného, že žaloba žalobcu je podaná predčasne, keď tvrdil, že z § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Právna norma nestanovuje, čo by malo byť následkom tzv. predčasného podania žaloby na súd. Je zrejmé, že následkom by malo byť určité procesné rozhodnutie súdu, pričom zákon č. 514/2003 Z.z., ale ani procesné poriadky (pôvodne O.s.p. a v súčasnosti C.s.p.) jednoznačne neurčujú následky tzv. predčasne podanej žaloby. To, že žalobca v rozpore s § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nepodal žiadosť o predbežné prerokovanie návrhu, prípadne o nej ešte nebolo rozhodnuté, nie je dôvod na to, aby súd dospel k záveru že ním podaný návrh nespadá do právomoci súdov a nemôže mať za následok zastavenie konania a postúpenie veci na predbežné prerokovanie žiadosti, keďže predbežné prerokovanie žiadosti nie je osobitným konaním, ale zákonom osobitne vytvoreným, štát protežujúcim, postupom akéhosi mimosúdneho vyriešenia sporu medzi poškodeným a štátom, ktorý nemá vplyv na vznik, zmenu alebo zánik nároku poškodeného a ktorý nemá vplyv na to, že v prípade sporu, ktorý v tomto prípade medzi účastníkmi pretrval aj po dobu dlhšiu ako šesť mesiacov odo dňa, keď sa žalobca so svojou žiadosťou obrátil na žalovaného, jedine súd môže rozhodnúť o nárokoch poškodenej osoby. Prípadná absencia predbežného prerokovania nároku na náhradu škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. nie je spôsobilá vyvolať akékoľvek procesné rozhodnutie súdu. Rovnako nie je dôvodom na zamietnutie návrhu. To platí o to viac, že z vyjadrenia žalovaného je zrejmé, že štát

zodpovednosť v prípade žalobcom uplatnených nárokov odmieta a nárok žalobcu do šiestich mesiacov ani uspokojený nebol.

11. Zo spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 6Er/2680/2008, EX/10629/08 v exekučnej veci oprávneného Pohotovosť, s.r.o., Bratislava, a povinného N. T. súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 04.12.2008. Dňa 24.02.2009 vydal Okresný súd Nové Mesto nad Váhom poverenie č. XXXX XXXXXX* na vykonanie exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti 824,90 Eur, trov predchádzajúceho konania 66,39 Eur a trov exekúcie.

12. Z registra Spr súd zistil, že žalobca nepodal sťažnosť na postup súdu v predmetnom konaní 6Er/2680/2008.

13. Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení do 31.12.2012, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

14. Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1. Zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

16. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom od 31.12.2012 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

17. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

18. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

19. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

20. Súd žalobu žalobcu považuje za nedôvodnú, a to z viacerých dôvodov. Žalobca sa domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v exekučnom konaní.

21. Podľa právnej úpravy platnej v čase tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu a údajného vzniku škody sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Žalobca ani v jednom uplatňovanom nároku nepreukázal splnenie

ani jedného zo zákonných predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu. Je potrebné uviesť, že žalobca mal možnosť domáhať sa ochrany svojho práva na súdnu ochranu, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, je kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu. Súadne a tým i exekučné konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa - krajské súdy, NS SR. V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. NS SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prieťahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní je oprávnený Ústavný súd SR. Uvedené uvádza aj dôvodová správa k novele zákona č. 514/2003 Z.z. vykonaná zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013. I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody, postupuje podľa znenia zákona účinného do 31.12.2012, zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 citovaného zákona je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prieťahov v konaní alebo iného zásahu vychádzať z horeuvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní v tomto smere, právoplatného rozhodnutia ES pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia ÚS SR o ústavnej sťažnosti, ktorým ÚS SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prieťahy konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si žalobca nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. Napríklad v Náleze ÚS SR III. ÚS 69/2011 z 3.5.2011 ústavný súd konštatoval, že účastník konania, ktorý počas tvrdenej nečinnosti súdu neprejaví navonok svoju nespokojnosť s jeho postupom, postupuje v rozpore so zásadou vigilanti bus iura /každý nech si stráži svoje práva/. I keď predmetom konania o nárokoch žalobcu je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutú majetkovú škodu alebo nemajetkovú ujmu, súd považuje za správne poukazovať i na rozhodnutia ÚS SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitost' veci a podobne. Preto súd poukazuje napríklad na rozhodnutie ÚS SR vo veci I.ÚS 16/02, kde sa okrem iného konštatuje, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. I keď v danej veci išlo o nedodržanie lehoty na rozhodnutie vo veci samej, ústavný súd prihliadol na jednotlivé úkony súdu, osobitosť konania, na vyhotovenie rozsudku, ktorý obsahoval podrobnú skutkovú, právnu analýzu súdnej veci vrátane odvolania sa na príslušnú judikatúru NS SR, ÚS SR a podobne. V tejto súvislosti súd udáva, že i keď v niektorých exekučných konaniach nebol urobený úkon alebo vydané rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote / § 9 ods. 1 citovaného zákona/, nemožno bez zohľadnenia ďalších okolností veci konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu. I keď by takýto nesprávny úradný postup súdu bol daný, žalobca vôbec nepreukázal vznik škody alebo nemajetkovej ujmy priamo vyvolanej týmto nesprávnym úradným postupom. Je potrebné vo všeobecnosti uviesť, že v niektorých exekučných konaniach bola dĺžka konania ovplyvnená aj správaním žalobcu a súdneho exekútora, ktorí na opakované výzvy súdu

nereagovali, dokonca súdny exekútor odmietol vyzvať oprávneného postupom podľa § 40 Exekučného poriadku na predloženie súdom žiadaných písomností. Takýto postoj je prejavom nedostatočného záujmu účastníka konania o odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa účastník mohol nachádzať a rozhodnutie súdu bolo preto ovplyvnené aj procesnou pasivitou oprávneného /viď napr. Nález ÚS SR I.ÚS 41/02 z 25.6.2003/.

22. V prvom rade preto súd skúmal, či žalobca podal v predmetnom exekučnom konaní sťažnosť predsedovi súdu na prieťahy v konaní v snahe docieľiť urýchlené rozhodnutie vo veci. Ako vyplýva z pripojených spisov oddelenia Spr, žalobca nepodal sťažnosť na prieťahy konaní predsedovi súdu. V niektorých veciach podal oprávnený žiadosť o informáciu o stave konania namiesto toho, aby reagoval na výzvu súdu predložiť žiadané listiny. Pokiaľ tvrdí žalobca, že v období nečinnosti súdu mu vznikla škoda ako náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov, na udržanie a správu informačného systému, administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom, ďalej na administratívne spracovanie textov urgencií súdu, na publikačné výdaje spojené s urgenciami na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania, toto svoje tvrdenie ničím nepreukázal. Je zrejmé, že pokiaľ žalobca spravuje svoje vymáhané pohľadávky v informačnom systéme, náklady na tento systém si musí pokryť sám, tieto náklady nemôžu byť zvýšené v dôsledku prípadného oneskoreného rozhodnutia súdu. Ani prípadné podanie žiadosti o informáciu o stave konania, nemohlo vyvolať u žalobcu náklady v každej jednotlivéj veci tak ako tvrdí.

23. Po tom, čo bola Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom doručovaná žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, Okresný súd Nové Mesto nad Váhom o týchto žiadostiach rozhodoval tak, že žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uzneseniami zamietal, resp. exekučné konanie zastavil, prípadne vydal poverenie, pričom od doručenia žiadosti do rozhodnutia súdu o zamietnutí tejto žiadosti ubehol rozdielny, vždy podstatne kratší ako žalobcom tvrdený počet dní. Z priebežne novelizovaného, no vo vzťahu k žalobe rovnakého znenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu; ak však súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne, pričom proti takému uzneseniu je na rozdiel od vydania poverenia prípustné odvolanie. Z uvedeného je zrejmé, že zákonom stanovená lehota 15 dní sa vzťahovala len na také rozhodnutie súdu, ktoré malo za následok vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Do úvahy následne prichádzalo posúdenie dĺžky konania ako nečinnosti alebo zbytočného prieťahu zo strany súdu. Žalobca v žalobe tvrdí, že súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, pričom o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol až za 200 dní, pričom neuviedol, kedy konanie začalo. Zo spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 6Er/2680/2008, EX/10629/08 v exekučnej veci oprávneného Pohotovosť, s.r.o., Bratislava, a povinného N. T. súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 04.12.2008. Dňa 24.02.2009 vydal Okresný súd Nové Mesto nad Váhom poverenie č. 5304 005559* na vykonanie exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti 824,90 Eur s prísl., trov predchádzajúceho konania 66,39 Eur a trov exekúcie.

24. Z uvedeného žalobca vyvodzoval, že išlo o nesprávny úradný postup. S týmto jeho právnym posúdením nemožno súhlasiť, keďže jeho skutkové tvrdenie o konaní, ktoré vyvolalo zodpovednosť štátu sa nevzťahovalo k postupu, ale k rozhodnutiu súdu, pričom z § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva že, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. V danom prípade však bolo zistené, že súd vydal v predmetnej veci poverenie na vykonanie exekúcie, preto nebola v danom prípade daná zodpovednosť štátu. Súd konal tak, že medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia a jeho rozhodnutím ubehlo 82 dní. Takéto konanie súdu nebolo spôsobilé vyvolať u žalobcu vznik škody a žalobca sám, okrem tvrdenia, že poverenie nebolo vydané včas, iné tvrdenia a ani dôkazy o vzniku škody v dôsledku takéhoto konania súdu nepredkladá, hoci je povinný škodu a jej výšku preukázať. Nemôže ísť iba o všeobecné tvrdenia.

25. Pokiaľ ide o majetkovú škodu, ktorú si žalobca v tejto súvislosti uplatňuje a táto má predstavovať účelne vynaložené náklady spojené so správou a vymáhaním pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia a rozhodnutia o nej, je potrebné uviesť, že

vo všetkých obdobných konaniach vedených na tunajšom súde si žalobca uplatňoval paušálne sumu 125,- Eur ako hmotnú materiálnu škodu. Zároveň si uplatňoval aj nemajetkovú ujmu v peniazoch z rovnakých dôvodov ako v konaniach, kde namietal oneskorené rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora, pretože márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že dôjde k vymoženiu pohľadávky, ďalej k vyvolaniu rizík, že dôjde k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolvenčii povinného a najmä vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote mohol včas a účinne uskutočniť rad iných krokov, smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá a je potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu.

26. Vo všeobecnosti súd udáva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa otázkou majetkovej ujmy, ktorá mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu v exekučnom konaní zaoberal napríklad vo veci 3Cdo 134/2003 (rozsudok z 27.11.2003). Okrem iného konštatoval, že charakter majetkovej ujmy má aj zníženie hodnoty pohľadávky veriteľa, ktoré nastalo v časovej a vecnej súvislosti so zmarením možnosti uspokojenia jeho pohľadávky v konaní o výkon rozhodnutia, ak k zmareniu predaja a poklesu hodnoty jeho pohľadávky došlo v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Reálna hodnota pohľadávky, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným súdnym rozhodnutím, nezávisí len od samotnej sumy, ale od celého súboru okolností vplyvujúcich na možnosť uspokojiť vymáhanú pohľadávku, v neposlednom rade od solventnosti dlžníka a možnosti uspokojenia pohľadávky z jeho majetku. Inú hodnotu má súdom priznané plnenie, ktoré veriteľ môže vymôcť bez problémov od bonitného dlžníka a inú hodnotu, ak dlžník má nepatrný alebo žiadny majetok. V zmysle týchto tvrdení aj podľa názoru súdu v predmetných veciach vznik majetkovej ujmy prichádza do úvahy len vtedy, ak by oprávnený o zodpovedajúcu peňažnú čiastku neprišiel pri zachovaní predpísaného úradného postupu. Výšku majetkovej ujmy nemožno v žiadnom prípade stotožňovať s výškou pohľadávky, pre ktorú bol výkon rozhodnutia nariadený. Majetkovú ujmu spravidla nezakladá samotný nesprávny úradný postup, lebo škoda a zodpovednosť štátu za ňu je daná až vtedy, ak sa právo veriteľa proti dlžníkovi stalo nevymožiteľným v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom a je pritom vylúčené, že by ho bolo možné uspokojiť inak. Žalobca teda ani v tejto prejednáwanej veci nepreukázal splnenie prvého predpokladu zodpovednostného právneho vzťahu, a to existenciu nesprávneho úradného postupu, samotnú existenciu škody a jej výšku (teda reálnosť škody). Z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom (nedošlo k naplneniu ani prvého predpokladu zodpovednosti za škodu, a to nesprávneho úradného postupu exekučného súdu) nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že vydaním poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia nemohol žalobca včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k vymožitelnosti pohľadávky s príslušenstvom a že došlo u neho, resp. u členov riadiacich orgánov, ako aj u majiteľov k pocitom frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, že došlo k zániku ďalších plánovaných podnikateľských aktivít, k zániku už vytvorených podnikateľských plánov, že došlo u neho k hospodárskej strate, k ovplyvneniu podnikateľských postupov, neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať dôkazmi, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadostučinením, čo zo žaloby nevyplýva, pretože žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch.

27. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom exekučnom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim podľa neho v porušení povinnosti vydať rozhodnutie (poverenie na vykonanie exekúcie) v zákonom ustanovenej lehote, že bol nečinný, konal so zbytočnými prietrahmi, že vykonal úradný postup bez splnenia zákonných podmienok. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

28. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Žalovaný mal v konaní plný úspech, preto by mu patril nárok na náhradu trov konania. Z obsahu spisu však bolo zistené, že mu doposiaľ žiadne trovy nevznikli. Z tohto dôvodu mu súd nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu písomne, v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní je potrebné uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka (uviesť spisovú značku) čo sa odvolaním sleduje. Odvolanie musí byť podpísané. V odvolaní sa tiež uvedie, proti ktorému rozhodnutiu súdu odvolanie smeruje (uviesť dátum jeho vydania a číslo konania uvedené na prvej strane rozhodnutia v pravom hornom rohu), v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh- zmeny rozhodnutia, zrušenia rozhodnutia).